

Posudek oponenta na habilitační práci

Uchazeč: Michael Matthew Kaylor, Ph.D.

Předložený habilitační spis „*Arch-Priest of a Minor Cult*“: *A Critical Study of Forrest Reid* („Arcikněz minoritního kultu“: kritická studie o Forrestu Reidovi, 476 stran) se zabývá životními osudy a tvůrčím vývojem u nás méně známého anglicky píšícího prozaika ze severního Irska (Ulsteru). Forrest Reid (1875-1947) publikoval řadu románů od počátku do poloviny čtyřicátých let dvacátého století a je běžně hodnocen jako jeden z nejvýznamnějších ulsterských autorů. Předložená rozsáhlá studie je zároveň součástí Kaylorovy kritické edice prvních vydání románové trilogie *Tom Barber* (1931, 1934, 1944, souborně 1955), pravděpodobně Reidova nejvýznamnějšího díla, pro americké nakladatelství Valancourt Books (Kansas City, USA), pro které již editoval i další Reidova díla. Trilogie, podobně jako i jiná Reidova díla, se soustřeďuje na citlivé postižení dospívání mladého chlapce hledajícího ideálního přítele a vyznačuje se zřetelným homoerotickým naladěním, fantasií a odkazy na antickou kulturu.

V úvodu předloženého spisu načrtl a zdůvodnil dr. Kaylor svůj metodologický přístup (zvláště viz str. 7) – na základě chronologicky podávané biografie autora postihuje souvislost jeho životních osudů s jeho tvorbou. Tento přístup vychází z faktů a je vzhledem k hodnocenému literárnímu dílu v tomto případě zcela odpovídající – Reidův životní běh nebyl poznamenán výraznými vnějšími událostmi, ale omezil se na intenzivní vnitřní duchovní prožitky. Okruh jeho známých, především rovněž spisovatelů, z nichž někteří byli podobně sexuálně orientováni, byl velmi omezený (např. E. M. Forster, Walter de la Mare, Stephen Gilbert aj). Jejich dochovaná korespondence i Reidovy publikované autobiografie jsou v habilitační práci dobře využity. Kromě detailně prostudované dosavadní publikované knižní a časopisecké literárněkritické a literárněvědné produkce týkající se Reidova života a díla dr. Kaylor rovněž heuristicky zpracoval a využil další relevantní prameny z různých archivů (např. General Register Office for Northern Ireland, Public Record Office of Northern Ireland). Podobně jako předešlé Kaylorovy publikace je spis založen na bohaté faktografii a obsahuje vhodné obrazové přílohy. Průběžné využití zmíněných sekundárních zdrojů v habilitačním spise prokazuje autorovo podrobné seznámení jak s literárními, tak i s biografickými, historickými a dalšími studiemi k tématu. Prostudovanou odbornou literaturu dokázal kriticky zhodnotit a doplnit vlastními stanovisky. Ve svém výkladu dr. Kaylor postihl myšlenkovou jednotu autorova díla – spojitost jeho života a próz a názorů vyslovených v časopiseckých příspěvcích či v osobní korespondenci. Svě jednotlivé teze vždy pečlivě

dokládá konkrétními příklady, nenajdeme žádné nepodložené spekulace či generalizace. Své interpretace jednotlivých textů a celkové závěry průběžně konfrontuje jak se staršími, tak novějšími výsledky bádání. Autor se tedy podrobně seznámil s Reidovým dílem, položil si a zodpověděl mnoho důležitých otázek o podstatných souvislostech jeho života a díla.

Lze říci, že dr. Kaylor prokázal své schopnosti v několika podstatných rovinách literárněvědné práce – podal citlivý rozbor a kritické zhodnocení literárního díla, pochopení jeho vztahu k osobnosti autora, komparatistický zřetel k dalším dílům autora a jiných autorů a postihl jeho vztahy k dobovému myšlenkovému, literárnímu a společensko-politickému kontextu. Předložený spis rovněž prokazuje jeho znalosti a praktickou aplikaci literárněvědné metodologie a početné hodnotné odborné literatury. Práce je vedena chronologicky a v tomto smyslu je uspořádána přehledně, jednotlivé problémy jsou uceleně diskutovány v příslušných kapitolách, výklad je uspořádaný a plynulý. Autorovy závěry jsou podloženy argumenty a přesvědčivé. Práce jako celek je jak dobrým shrnutím dosavadního bádání a úvodem do problematiky, tak přínosným rozbohem s novými poznatky. Z úpravy studie je zřejmé, že je zároveň určena k vytištění. Její publikace jistě bude přínosem jak pro badatele, tak i pokročilé studenty anglistiky. Z formálního hlediska má práce více než odpovídající rozsah (467 stran), příslušný odborný aparát a standardní formální uspořádání. Je psána anglicky a její jazyk a styl jsou na vynikající úrovni.

Závěrem lze konstatovat, že práce dodržela svůj definovaný úkol. Předložená studie shromáždila rozsáhlý hodnotný a u nás méně známý materiál, podala jeho citlivý rozbor a kritické zhodnocení a toto využila pro formulování obecnějších závěrů. Je jak shrnutím dosavadního bádání a úvodem do problematiky, tak přínosným rozbohem přinášejícím nové poznatky. Předložený spis jako celek po obsahové a formální stránce zcela splňuje požadavky kladené na habilitační práci v daném oboru.

V Hradci Králové 8. srpna 2011

Bohuslav Mánek

Prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.

Katedra anglického jazyka a literatury

Pedagogická fakulta

Univerzita Hradec Králové

Rokitanského 62

500 03 Hradec Králové

bohuslav.manek@uhk.cz

